

अनर्थज्ञःअर्थानभिज्ञः ॥ १३ ॥ आत्मानं ब्रह्म आत्मनो जीवस्य गतिविश्रान्तिस्थानं आत्मस्थो विषयेभ्यो व्यावृत्तः एवं विधोऽपि चलच्चित्तं वासायिनं गृह्णासक्तमपि महाप्रज्ञं गृह्णोषदं शिर्षं न उपास्मिह तथा च नरकोनापि विरक्तोऽस्मीत्यर्थः ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ इति शान्तिः ० नैः ० भा० एकषष्ठ्यधिकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३६१ ॥ ॥ ७ ॥ विवस्वत इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ तं वा तं पुरोवातादि

ब्राह्मण उवाच आगतोऽहं महाभाग तव दर्शनं लालसः ॥ कंचिदर्थमनर्थज्ञः प्रष्टुकामो भुजंगम ॥ १३ ॥ अहमात्मानमात्मस्थो मार्गमाणोऽत्मनो गतिं ॥ वासायिनं महाप्रज्ञं चलच्चित्तमुपास्मिह ॥ १४ ॥ प्रकाशितस्त्वसंगुणैर्यशोगर्भगभस्तिभिः ॥ शशांककरसंस्पृशैर्हृदयैराल्मप्रकाशितैः ॥ १५ ॥ तस्य मे प्रभ्रमुत्पन्नं छिधि त्वमनिलाशन ॥ पश्चात्कार्यं वदित्वा मिश्रोतुमर्हति तद्भवान् ॥ १६ ॥ इति श्रीमहाभारतेशान्तिः ० मोक्ष० उच्छ० एकषष्ठ्यधिकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३६१ ॥ ब्राह्मण उवाच विवस्वतो गच्छति पर्ययेण वोढुं भवांस्तं रथमेकचक्रं ॥ आश्चर्यं भूतं यदितत्र किंचिदृष्टं त्वया शंसितुमर्हसि त्वं ॥ १ ॥ नाग उवाच आश्चर्याणामनेकानां प्रतिष्ठा भगवान् भविः ॥ यतो भूताः प्रवर्तन्ते सर्वे त्रैलोक्यसंमताः ॥ २ ॥ यस्य रश्मिः सहस्रेषु शाखास्वि विहंगमाः ॥ वसंत्याश्रित्य मुनयः संसिद्धा देवतैः सह ॥ ३ ॥ यतो वायुर्विनिःस्तुत्यसूर्यरश्म्याः ॥ श्रितो महान् ॥ विजृम्भत्यंबरे तत्र किमाश्चर्यमतः परं ॥ ४ ॥ विभज्यतं तु विप्रर्षे प्रजानां हितकाम्यया ॥ तोयं सृजति वर्षासु किमाश्चर्यमतः परं ॥ ५ ॥ यस्य मंडलमध्यस्थो महात्मा परमत्विषा ॥ दीप्तः समीक्षते लोकान् किमाश्चर्यमतः परं ॥ ६ ॥ श्रुक्रोनामा सितः पादो यश्च वारिधरो वरे ॥ तोयं सृजति वर्षासु किमाश्चर्यमतः परं ॥ ७ ॥ योऽष्टमासांस्तु शुचिनाकिरणेनोक्षितं पयः ॥ प्रत्यादत्ते पुनः काले किमाश्चर्यमतः परं ॥ ८ ॥ यस्य तेजो विशेषेऽबुस्वयमात्मा प्रतिष्ठितः ॥ यतो बीजं मही चैयं धारयति स चराचरं ॥ ९ ॥ यत्र देवो महाबाहुः शाश्वतः पुरुषोत्तमः ॥ अनादिनिधनो विप्रकिमाश्चर्यमतः परं ॥ १० ॥ आश्चर्याणामिवाश्चर्यमिदमेकं तु मे शृणु ॥ विमले यन्मया दृष्टं भवरेसूर्यसंश्रयात् ॥ ११ ॥ पुरामध्यान्हसमये लोकांस्तपति भास्करे ॥ प्रत्यादित्यप्रतीकाशः सर्वतः समदृश्यत ॥ १२ ॥ स लोकांस्तेजसा सर्वान् स्वभासानि विभासयन् ॥ आदित्याभिमुखोऽभ्येति गगनं पाटयन्निव ॥ १३ ॥

रूपेण विभाज्यपरिणामं नीत्वा ॥ ५ ॥ महात्मांतर्यामी ॥ ६ ॥ पादद्वयपादोऽवयवः नीलमेघरूपेणाप्ययमेव वर्षतीत्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ यतः सूर्यात् बीजं औषधं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ प्रत्यादित्यप्रतीकाशः आदित्यात् तलुप्यते जस्कः समदृश्यत दृष्टः ॥ १२ ॥ स इति तदेव भूतं परानुश्रयते ॥ १३ ॥